

Տեղեկատվություն տուժողների համար

Կալիֆորնիայի Տուժողների Իրավունքների մասին օրենքը՝ Մարսիի օրենքը (California Victims' Bill of Rights Act – Marsy's Law)
Ձեզ հետևյալ կարևոր իրավական իրավունքներն է տալիս:

Ստանալ կորուստների դիմաց փոխհատուցում

Դիմել դրամական փոխհատուցման՝ Ձեր ունեցվածքի կորստի, բժշկական ծախսերի, կորսված աշխատավարձի և այլ կորուստների համար:

Ասել՝ որքան է հանցագործությունն ազդել Ձեզ վրա

Նախքան պաշտպանյալի դատապարտումը, պատմել դատարանին՝ ինչ ազդեցություն է հանցագործությունն ունեցել Ձեր կյանքի վրա:

Տեղեկատվություն ստանալ քրեական գործի վերաբերյալ

Գործի վերաբերյալ դատախազից որոշակի տեղեկատվություն խնդրել:

Դատարանի հրամաններ ստանալ

Դատարանը կարող է հրամաններ տալ, որոնք կարող են օգտակար լինել Ձեզ, օրինակ՝ **պաշտպանական հրաման**՝ պաշտպանվող կողմին Ձեզից հեռու պահելու համար, կամ **փաստաբանի ծախսերը վճարելու հրաման**, եթե Ձեր գործով փաստաբան եք վարձել:

Դատարանը կարող է նաև պաշտպանվող կողմին հրամայել վճարել Ձեզ \$25,000 կամ ավելի գումար՝ Ձեր քաղաքացիական իրավունքները խախտելու համար: (Ռալֆի օրենքի (Ralph Act) և Բեյնի օրենքի (Bane Act) ներքո Ձեր իրավունքների մասին խոսքը Ձեր փաստաբանի հետ):

Որտե՞ղ օժանդակություն փնտրել

- Կալիֆորնիայի Գլխավոր դատախազի Տուժողների սպասարկման ստորաբաժանում (877) 433-9069
TTY (Տողություն խնդիրներ ունեցող անձանց համար). (800) 735-2929
www.oag.ca.gov/victimservices
- Կալիֆորնիայի Արդար զբաղվածության և բնակարանավորման վարչություն (800) 884-1684
TTY (Տողություն խնդիրներ ունեցող անձանց համար). (800) 700-2320
www.dfeh.ca.gov
- Տուժողների փոխհատուցման հարցերով Կալիֆորնիայի հանձնաժողով (800) 777-9229
www.vcgcb.ca.gov
- Գտե՛ք Ձեր տեղական Շրջանային Դատախազի գրասենյակը, Տուժողների/վկաների օգնության կենտրոնը
www.vcgcb.ca.gov/victims/localhelp.aspx
- ԱՄՆ Արդարադատության նախարարություն, Համայնքային հարաբերությունների ծառայություններ (202) 305-2935
www.justice.gov/crs

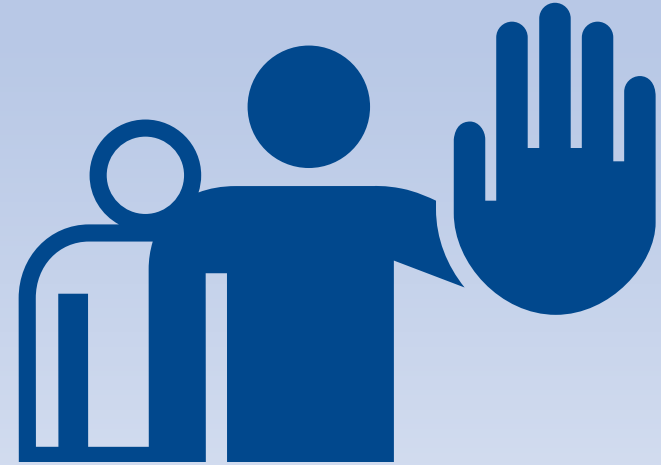
Հավելյալ տեղեկատվության համար, կամ հարցերով ու մտահոգություններով դիմե՛ք:

Կալիֆորնիայի Գլխավոր դատախազի գրասենյակ Տուժողների սպասարկման ստորաբաժանում

P.O. Box 944255
Sacramento, CA 94244-2550
(877) 433-9069
www.oag.ca.gov/victimservices

Ատելության հանցագործություններ

Ի՞նչ պետք է գիտենալ ինքներդ Ձեզ և ուրիշներին պաշտպանելու համար

Կալիֆորնիայի Գլխավոր դատախազի գրասենյակ Տուժողների սպասարկման ստորաբաժանում

Կալիֆորնիայում Դուք կարող եք
ատելության հանցագործության զոհ լինել,
եթե թիրախավորվել եք Ձեր հետևյալ
առանձնահատկության պատճառով.

- » ռասայական կամ ազգային
պատկանելություն,
- » քաղաքացիություն, կրոն,
- » սեռական պատկանելություն, սեռական
կողմնորոշում,
- » ֆիզիկական կամ մտավոր
հաշմանդամություն, կամ
- » վերոհիշյալ «իրական» կամ «թվացյալ»
առանձնահատկություններից մեկը կամ
մի քանիսն ունեցող որևէ անձի կամ խմբի
հետ Ձեր առնչությունը:

Ատելության հանցագործություն, թե՞ ատելության միջադեպ

Կարևոր է գիտենալ ատելության
հանցագործության և ատելության միջադեպի
տարբերությունը:

Ատելության միջադեպն ատելության
դրդապատճառով կատարվող գործողություն
կամ դրսևորվող վարքագիծ է, որը սակայն
իրավականորեն պաշտպանված է
Սահմանադրության Առաջին հավելվածի
ինքնարտահայտման ազատության
իրավունքի ներքո:

Ատելության միջադեպերի օրինակ են.

- անվանարկումը,
- վիրավորանքը,
- հանրային վայրերում ատելություն սերմանող
նյութերի տարածումը և
- ատելություն սերմանող նյութերի տեղադրումը
Ձեր սեփականության տարածքում:

ԱՄՆ Սահմանադրությունը թույլատրում
է ատելություն սերմանող խոսքն այնքան
ժամանակ, որքան այն չի միջամտում այլոց
քաղաքացիական իրավունքներին: Եթե
ատելության միջադեպը սկսում է սպառնալ մեկ
այլ անձի կամ սեփականության, այն կարող է
ատելության հանցագործություն դառնալ:

Ատելության հանցագործությունը

հանցագործություն անձի, խմբի, կամ
ունեցվածքի դեմ, որի դրդապատճառը
պաշտպանված այս կամ այն սոցիալական խմբին
զոհի իրական կամ թվացյալ պատկանելություն
է: Օրենքը պաշտպանություն է տալիս
ատելության հանցագործությունների բազմաթիվ
տեսակներից:

Ի՞նչ անել ատելության

հանցագործության ականատես լինելիս

Հանցագործության մասին հաղորդագրություն
տվեք տեղական ոստիկանական բաժանմունք:
Զգեկուցվելու դեպքում ատելության
հանցագործությունները կարող են շարունակվել:

Ինչպե՞ս նկատել ատելության հանցագործությունը

Հնարավոր ատելության հանցագործության
նշանները հետևյալն են.

- Հանցագործը զոհին կամ ունեցվածքն ընտրել է
որևէ պաշտպանված խմբի, օրինակ՝ կրոնի կամ
սեռի դրանց պատկանելության պատճառով:
- Հանցագործը գրավոր կամ բանավոր
մեկնաբանություններ է արել, որոնք
կանխատրամադրվածություն են ցույց տալիս:
- Հանցագործության ամսաթիվը զոհի
պաշտպանված խմբի համար
կարևորություն ունի:
- Տվյալ տարածքում ատելության հիմունքով
կազմակերպված գործունեության զգալի
առկայություն կա:

*«Երբ որևէ մեկն ատելության
դրդապատճառով հանցագործություն
է կատարում, ապա դա ոչ միայն
անմեղ անձի դեմ է ուղղված, այլև
ողջ Պետության»:*

Xavier Becerra

Կալիֆորնիայի Գլխավոր դատախազ

Եթե ատելության հանցագործության զոհ եք դարձել, ապա.

- Անմիջապես դիմեք տեղական ոստիկանական
բաժանմունք:
- Բժշկական օգնություն հայցեք (եթե
անհրաժեշտ է):
- ՀՀգրտությամբ գրառեք այն ամենը, ինչ ասվել է:
- Գրառեք որևէ այլ փաստ, որպեսզի չմոռանաք այն:
- Պահպանեք բոլոր ապացույցները (օրինակ՝
գրաֆիտի, ձվի կեղև, զոհի ավտոմեքենայի
վրա գրված որևէ բան): Եթե ապահով է, ապա
սպասեք մինչև իրավապահները ժամանեն ու
լուսանկարեն:
- Վերցրեք այլ զոհերի և վկաների անունները,
հասցեները, հեռախոսահամարներն ու էլ.
փոստի հասցեները:
- Փորձեք որևէ ականատեսից ստանալ
հանցագործի կամ ավտոմեքենայի
նկարագրությունը:
- Չանգահարեք ատելության
հանցագործություններով զբաղվող տեղական
համայնքային կազմակերպություններին:

Ի՞նչ կարող եք անել՝ Դուք և Ձեր համայնքը

- Խոսել ատելության և
անհանդուրժողականության դեմ:
- Համայնքային հավաքներ ունենալ
հաջակցություն զոհերի:
- Չոհերին օժանդակություն և օգնություն
առաջարկել:
- Պետական պաշտոնյաներին հորդորել՝ խոսել
ատելության հանցագործությունների դեմ:
- Ստեղծել ատելության հանցագործությունների
դեմ պայքարի ցանց՝ իրավապահ
մարմինների, տեղական ինքնակառավարման
մարմինների, դպրոցների, կրոնական
կազմակերպությունների և համայնքային
կազմակերպությունների մասնակցությամբ:
Խնդրեք նրանց՝ ատելության
հանցագործություններին արձագանքել
անհապաղ և նպաստել կանխարգելման ու
տեղեկացվածության ջանքերին: